

SPOROČILO MEDIJEM

Odziv reprezentativnih delodajalskih organizacij na izjavo Predsednika Vlade RS o razbremenitvi stroška dela z uvedbo obvezne božičnice

Ljubljana, 17. september 2025

Pet delodajalskih organizacij, članic Ekonomsko-socialnega sveta (Združenje delodajalcev Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije), nad včerajšnjo izjavo Predsednika Vlade RS dr. Roberta Goloba, izražamo zaskrbljenost in nasprotovanje tako k vsebini predloga o uvedbi obvezne božičnice kot načinu ponovne ignorance socialnega dialoga. Takšne systemske spremembe, ki neposredno vplivajo na stroške dela in poslovno okolje, se morajo obravnavati in sprejemati izključno v okviru socialnega dialoga, ob soglasju socialnih partnerjev, skladno s Pravili o delovanju Ekonomsko-socialnega sveta (ESS).

V prvi vrsti jasno izpostavljamo, da **ne moremo govoriti o razbremenitvi**, kot je napovedal Predsednik Vlade RS, temveč gre za **ново, administrativno predpisano obremenitev** za delodajalce. Uzakonitev obvezne t.i. božičnice bi, ne glede na njeno davčno razbremenitev, pomenila dodatno veliko finančno breme za gospodarstvo, saj bi **dodatno povečalo stroške dela** in poslabšalo konkurenčnost slovenskega gospodarstva, ki se že zdaj sooča z visokimi stroški dela v primerjavi z evropskim povprečjem. Poleg tega je slovensko gospodarstvo v čedalje slabši kondiciji, kar kažejo tudi zadnji objavljeni statistični podatki o predvideni stopnji gospodarske rasti, podjetja se v večjem obsegu selijo v sosednje države, v Sloveniji pa se že zapirajo obrati in prodajalne, zato gospodarstvo nima več rezerv.

Že leta 2023 je v začetku pogajanj za spremembe zakona o delovnih razmerjih ministrstvo za delo v predlogu 126.a člena ZDR (plačilo poslovne uspešnosti) želelo uvesti dodatno obvezno božičnico. Delodajalci smo ta predlog odločno in argumentirano zavračali. To je bil nenazadnje tudi eden izmed predlogov znotraj sprememb delovne zakonodaje, ki je botroval odhodu delodajalcev iz Ekonomsko socialnega sveta.

Božičnica namreč ni zakonsko definiran pojem, uporablja se kot izraz za izplačilo poslovne uspešnosti, ki jo delodajalec izplača, v kolikor ima tako določeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi in ima za to tudi določene kriterije – se pravi kriterije, po katerih se pri delodajalcu ugotavlja, ali je poslovna uspešnost dosežena in v kakšni meri.

Nesprejemljivo je, da se poslovna uspešnost predpisuje kot obligatorni del plače. **Poslovna uspešnost je pogojena z uspešnim poslovanjem podjetja in tako ne more biti določena kot zakonska dolžnost delodajalca.** Izplačilo poslovne uspešnosti **mora biti v domeni delodajalca** in je **vezano na dosego določenih poslovnih rezultatov**, če teh ni - potem delodajalec ne more izplačati poslovne uspešnosti. Višina bi morala biti določena na ravni delodajalca glede na

pogoje, v katerih posluje. Plačilo za poslovno uspešnost mora **ostati pravica dogovorjena na ravni kolektivne pogodbe ali pogodbe o zaposlitvi**, ne pa pravica na podlagi zakona.

Pri tem velja poudariti, da že danes številna podjetja prostovoljno izplačujejo božičnice oziroma nagrade za poslovno uspešnost – v letu 2024 je takšno izplačilo prejela približno tretjina zaposlenih. Nikakor pa ne smemo pozabiti, da slovensko gospodarstvo že več kot 3 leta pričakuje obljubljene razbremenitve stroškov dela, ki pa jih še vedno ni.

ZDRUŽENJE DELODAJALCEV SLOVENIJE

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

TRGOVINSKA ZBORNICA SLOVENIJE

OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE

ZDRUŽENJE DELODAJALCEV OBRTI IN PODJETNIKOV SLOVENIJE